

Vreme: 06.01.2019 09:32

Medij: online-news.rs

Link: <https://online-news.rs/srbija/krivo-gudalo-veru-sacuvano-srbija/>

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Krivo Gudalo Veru Sačuvalo | Srbija

2565

Zoran Rajić | 06. januar 2019. 08:15 | Komentara: 0 GUSLE su najjača sila da osvoje dušu Srbinu! Ovo su reči Nikole Tesle, koje je iz susreta 1916. godine s genijalnim naučnikom preneo čuveni guzlar Petar Perunović Perun. Vek kasnije, pevanje uz gusle je krajem 2018. upisano na Uneskovu reprezentativnu listu nematerijalnog kulturnog nasleđa čovečanstva. To je treća nematerijalna baština Srbije koja je prepoznata od Organizacije UN za obrazovanje, nauku i kulturu. Na listu Uneska prethodno su upisani srpska slava 2014. i srpsko kolo 2017. godine. Inicijator zaštite pevanja uz gusle bilo je KUD guslara "Vuk Mandušić" iz Vrbasa.

Pročitajte još: S guslama "preskočio" okean

- Sve je počelo 2012. godine, kada je grupa članova našeg Društva, zajedno sa etnomuzikologom dr Dankom Lajić Mihajlović, a uz podršku opštine Vrbas i Saveza guslara Srbije, pokrenulo peticiju za zaštitu pevanja uz gusle kod Nacionalnog komiteta za nematerijalno kulturno nasleđe, pri Etnografskom muzeju u Beogradu. Peticija je brzo urodila plodom, posle čega su nadležne institucije nastavile borbu za zaštitu kod Uneska - navodi guzlar i predsednik KUD "Vuk Mandušić" Miljan Vujović.

On ističe da je bilo logično da inicijativa potekne iz Vrbasa, koji je Savez guslara Srbije, CG i Republike Srpske proglasio prestonicom gusala.

- Vrbas ima dva guslarska društva. Pored našeg, tu je i KUD "Njegoš". Na našim koncertima okuplja se 2.000-3.000 ljudi. Nastupamo na festivalima, zavičajnim skupovima, školskim i crkvenim priredbama i humanitarnim manifestacijama. Naši članovi su republički i pokrajinski prvaci. Vodimo i školu gusala - naglašava Vujović.

Prema njegovim rečima, Unesko je zaštitio gusle, ne kao instrument, nego kao istoriju, tradiciju, moralni kodeks i slobodarski duh našeg naroda.

Pročitajte još: Gusle su srpska baština

- O tome najbolje govore stihovi: "Manastiri i krivo gudalo, to je srpsku veru sačuvalo". Predanje i istorijski dokumenti svedoče da su Turci ubijali guslare da ne bi pozivali narod na otpor - napominje Vujović.

U martu 2018. on je, kao jedini Evropljanin, učestvovao na prestižnom festivalu poezije i muzičkih tradicija u Kanadi, predstavljajući pevanje uz gusle.

- Paradoksalno je da nas svet priznaje, a da u našoj zemlji još ima onih koji smatraju da gusle nisu "in" i dovoljno "evropske". Gete je učio srpski da bi razumeo našu epsku poeziju. Petar Perunović je svirao i Mihajlu Pupinu i američkom predsedniku Vudrou Vilsonu. Vreme je da gusle uđu u naše školske udžbenike, pogotovo posle potvrde koju smo dobili od Uneska - ističe Vujović.

